

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

20. Januar 2026

UPA2026/134

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Innuttaasut atsiornernik katersinermikku siunnersuutit Inatsisartuni suliarineqartussanik saqqummiussisarnissaat siunertarlugu Naalakkersuisut aqqissuussinermik pilersitseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Nunarput tassaavoq tamat oqartussaaqataaffigalugu ingerlatsivigissallugu innuttaasut suleqataaffigisariaqagaat.

Ammasumik peqataatitsisumik ingerlatsinissatsinnut inatsisartuni ilaasortaasugut pisussaaffeqarpugut annertuumik, tamannalu qulakkeerniarlugu ingerlatsinermi inatsit ilaatigut uagutsinnut inatsisartuni qinikkatut sulinitinni inuiaqatigiinni siunnersuutigittinneqarusutat eqaannerusumik suliarineqarsinnaanerat angusariaqarparput.

Nunatsinni innuttaasut inatsisissanik nutaanik suliakkiisnaasariaqarput aammali inatsisinik atuutereersunik allanngortitsisariaqarnitsinnik siunnersuuteqarlutik suliakkiisnaasariaqarput, tamannami pingaarutillerujussuuvuq nunatut tamat oqartussaaqataannerannik ingerlanitsinni.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutigisanni anguniagara tassaavoq innuttaasut nammineerlutik suliniuteqarlutik isumaqatigiissuteqarlutik atsiornernik aalijangersimasunik amerlassusilinnik katerseriarlutik Inatsisartuni siunnersuutip aalajangiiffigineqarnissaanik siunnersuuteqarsinnaanissaat. Taamaaliorniarnermilu inatsisinik allanngortitsineq imaluunniit inatsisinik nutaamik pilersitsinissaq pisariaqarmat Naalakkersuisut siunertamut tamatuminnga suliaqarnissamut Inatsisartunit peqquneqassasut siunnersuutigaa.

Taamak iliorneq tassaavoq innuttaasunik ullumikkorniit annerusumik peqataatitsinermik kinguneqartussaq, nunatsinni nammineerluta ingerlatsinnaanermik periarfissagissaartuuvugut, qularutiginngilaralu qinikkatut sulisuusugut tamatta pingaartilluinnaripput innuttaasut kiffaanngissuseqarlualutik oqartussaanut suliakkiillutik siunnersuuteqarsinnaanissaanik periarfissamik pilersitsinissamut kajumissuseqartut.

Nunarpummi isorartoorujussuuvoq, qinikkatullu sulinitinni amerlasuutigut ajornakusoorsinnaasarpoq piffiit tamaviisa tikissinnaanissaat qinigaaffiup ataatsip iluani, taamaammat ullutsinni atortorissaarutit pitsaasut periarfissaasut atorluarnerusariaqarparput, isumaqarpungalu periarfissaq una innuttaasut namminneq suliniuteqarlutik anguniagaqaqatigiillutik suliaqarsinnaanerini ammaaneq aamma qinikkatut suliaassanik ulluinnarni innuttaasut atugaanik pitsanngorsagassanik pisarialinnik suliakkerneqarsinnaanerput piffissaalluartoq atuutilersinneqarnissaminut.

Qilanaarpunga partiit isumaat tusassallugu, neriullunga oqartussaaqataanermik, kiffaanngissuseqarnermik tamallu oqartussaaqataanerannik pingaartitsillutik siunnersuut tapersersinnaassagaat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuutip atuuttussanngortinneqarnera innuttaasut siunnersuutaannut immikkut malittarisassanik suliaqarnissamik pisariaqartitsiviussaaq. Allaffissornikkut atorineqartussat, nutserisitsineq ilanngullugu, ukiup affaanit ukiumut ilivitsumut atorfiup nalinganit annertunerussanngitsut ilimagineqarpoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip atuuttussanngortinneqarnera qarasaasiakkut aaqqiissummik ineriartortitsinermik ingerlatsinissamillu tunngavissaqartinneqarpoq.

Folketingi nammineq innuttaasut siunnersuutaanut atorineqartartumik, tassani ukiuni siullerni marlunni (2018-2019) isumagina sullivanneqarneralu ilanngullugit, qarasaasiakkut aaqqiissummik ineriartortitsinera 1 mio. koruunit missaannik akeqarpoq. Ingerlatsinerup nanginnera borgerforslag.dk-milu nittartakkakkut quppernermik ineriartortitseqqinneq 2020-mi 870.000 kr-it missaannik naleqarpoq. Aningaasartuutit kingorna ukiumut 570.000 koruunit missaanniittutut nalilerneqarput.

Kalaallit Nunaanni qarasaasiakkut aaqqiissusiorneq ingerlatsinerlu minnerpaamik tamatuma annertoqqataanissaq ilimagineqartariaqarpoq. Sanillersuutassat siusinnerusukku jobportalip ingerlanneqarneranut ataavatumillu ineriartortinneqarneranut aningaasanut inatsimmi ukiumut 900.000 kr-t missaat immikkoortinneqartarput. Aningaasartuutinulli qarasaasiakkut aaqqissut pilersuisussallu sorliup toqarneqarnera apeqqutaassaaq.

Tamatuma saniatigut allaffissornermi isumalluutit aaqqissuussinermik ingerlatsinermut atorineqartut ilanngunneqassapput. Folketingip tassunga aningaasartuutai ukiumut 1,1 mio. koruunit missaanniipput (2022-mit kisitsisit).

Nunatsinni innuttaasut siunnersuutaannik aaqqissuussinermi allaffissornikkut isumalluutini atuineri pissutsit arlallit apeqqutaassapput, tassani ingammik siunnersuutit tiguneqartut amerlassusaat apeqqutaassalluni. Allaffissornermi isumalluutit nutserinernut, siunnersuutini misissuineriut immaqalu ataatsimiititaliap suliarinninneranut ingerlassapput. Isumalluutit taakku AC-p ukioq ilivitsup aningaasarsiaat ukiumut 500.000 koruunisut annertussuseqassapput.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.